

KÄSITÖÖ JA KODUNDUSE/TEHNOLOOGIAÕPETUSE AINEKAVA

põhikooli 5.klassile

5. klassis õppeainega taotletakse, et õpilane:

- on omandanud eakohaseid baasteadmisi erinevate õppes kasutatavate materjalide omadustest ja kasutamise võimalustest;
- valib oma ideede teostamiseks sobivaid materjale, töövahendeid ja töötlemisviise ning on teadlik oma valikute mõjust majandus-, sotsiaal- ja looduskeskkonnale;
- kasutab materjale ja töövahendeid säästlikult ning järgib tegevuses kestliku arengu ja rohepöörde põhimõtteid;
- kasutab traditsioonilisi ning nüüdisaegseid materjale, tööriistu ja digivahendeid turvaliselt ning otstarbekalt;
- kasutab teistes õppeainetes omandatud teadmisi praktikas;
- kavandab, planeerib, teostab ja mõtestab tööprotsessi põhimõttel ideest teostuseni, arvestades seejuures funktsionaalsust, esteetilisust ja kulutõhusust;
- väärtustab Eesti ja teiste rahvaste esemelise ja toidukultuuriga seotud traditsioone;
- väärtustab loovat isetegemist ning sellega seonduvat vaimset heaolu ja tervislikku eluviisi;
- on omandanud valmisoleku kasutada õpitud praktilisi oskusi igapäevaelus;
- kirjeldab suuliselt ja kirjalikult tehtud valikuid ning tööprotsessi, sh kasutades digivahendeid;
- analüüsib nii enda kui ka teiste tööprotsessi ja -lõpptulemust;
- on omandanud hoiaku olla ettevõtlik ning otsib loovaid ja uuenduslikke lahendusi ettetulevatele probleemidele iseseisvalt või rühmas.

Õppesisu/õppetegevused	Õpitulemused
<p>Õpime töötama käsitöövahenditega</p> <p>1) Käsitöö igapäevaelus;</p> <p>2) Käsitöö komponendid - heegeldamine, tikkimine, kudumine, õmblemine;</p> <p>3) Disain;</p> <p>4) Joonistamine ja lihtsa joonise esitamine, muster koos mõõtudega;</p> <p>5) Materjalid ja nende töötlemine;</p> <p>6) Materjalide liigid ja nende omadused;</p> <p>7) Tööde teostamise tehnikad;</p> <p>8) Töökaitse ja ohutusnõuded töötlemisel, ohutud töömeetodid.</p>	<p>1) Õpilane mõistab käsitöötehnoloogia olemust ja väärtustab tehnoloogilise kirjaoskuse vajalikkust igapäevaelus;</p> <p>2) Õpilane tunneb põhilisi materjale, nende olulisemaid omadusi ja töötlemise viise; 3) Õpilane valib ja kasutab eesmärgipäraselt erinevaid töötlemisviise, käsitöövahendeid ja materjale;</p> <p>4) Õpilane valmistab mitmesuguseid lihtsaid tooteid;</p> <p>5) Õpilane analüüsib ja hindab loodud toodet, sh esteetilisest ja rakenduslikust küljest;</p> <p>6) Õpilane annab tehtud ülesande või toote kvaliteedile oma hinnangu.</p>

Kursus “Kodundus ”

- 1) Reeglid kodunduse tunnis ja õppeköögis.
- 2) Mõõtühikud köögis ja nende teisendamine.
- 3) Toiduainete säilitamine. Märgistused “kõlblik kuni” ja “parim enne”. Kollaaž.
- 4) Toidu praktikumiks ettevalmistus - Töö planeerimine üksi ja rühmas töötades. Söögitegemise ajajaotus. Toiduohutus. Köögi korrashoid.
- 5) Toidud munast. Retsepti lugemine. Muna keetmine ja praadimine.
- 6) Lühiuurimus “Maitsetaimed ja ürdid”.
- 7) Salatid ja tikuvõileivad. Toiduainete külmtöötlemine.
- 8) Pastatoidud. Pasta liigid ja pasta valmistamine.
- 9) Lauakatmisviisid erinevate toitade serveerimisel. Lauakombed.

- 1) Õpilane teab erinevaid toiduainerühmi ning tunneb nendesse kuuluvad toiduained ja nende omadusi;
- 2) Õpilane teab, mis toiduained riknevad kergesti ning säilitab toiduaineid sobival viisil;
- 3) Õpilane teab väljendite „kõlblik kuni” ja „parim enne” tähendust;
- 4) Õpilane käitub keskkonnahoidliku tarbijana;
- 5) Õpilane kasutab mõõtenõusid ja kaalu ning oskab teisendada mahu- ja massiühikuid;
- 6) Õpilane valib töövahendid ja seadmed töö eesmärgi järgi ning kasutab neid ohutusnõudeid arvestades;
- 7) Õpilane valmistab lihtsamaid toite, kasutades levinumaid toiduaineid ning külma- ja kuumtöötlemise tehnikad;
- 8) Õpilane lepib kaaslastega kokku tööjaotuse, täidab ülesande, hindab rühma töötulemust ja igapäevase rolli tulemuse saavutamisel;
- 9) Õpilane järgib köögis töötades hügieenireegleid.
- 10) Õpilane katab toidukorra järgi laua, valides ning paigutades sobiva lauapesu, -nõud ja -kaunistused;;
- 11) Õpilane peab kinni üldtuntu lauakommetest.

Kursus “Projektõpe”

- 1) Projekterimine, modelleerimine, mõisted, põhimõtted, Pabermass, soolataigen või savi. Lihtne vorm, anum. Töökeskkond, ained, materjalid, ruum, kujud, taaskasutus, tööhutus.
- 2) Pabermass, savi, kujundid. Teoreetiliste teadmiste rakendamine, geomeetriliste kujundite jt matemaatikas õpitud põhimõistete kasutamine töös.
- 3) Modellid ideepõhiste taieste loomine, 3D vormid. Uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide väljendamine taistes.
- 4) Ümar vorm, loom, lind-(savi). Geomeetriliste kujundite jt matemaatikas õpitud põhimõistete kasutamine töös.
- 5) Jõulumänguasi. Mõõtühikute, geomeetriliste kujundite jt matemaatikas õpitud põhimõistete kasutamine töös. Kavand, eskiis.
- 6) Reljeefsus (taldrik, seinaplaat). Reljeef, struktuur - mõisted.
- 7) Erinevad massid, nende kasutamine, (Soolataigen). Vormid, struktuurid.

- 1) Õpilane oskab käeliselt kujutada erinevaid figuure, kujundeid, struktuure ja tunneb erinevate modellide võimalusi.
- 2) Õpilane tunneb materjale.
- 3) Õpilane õpib tundma iseennast, oma võimeid.
- 4) Õpilane väljendab emotsioone läbi massi.
- 5) Õpilane organiseerib paindlikult ühistööd, planeerib ajakava ja oskab jaotada tööülesandeid.
- 6) Õpilane suudab loovalt rakendada teoreetilisi teadmisi praktiliste ülesannete lahendamisel.
- 7) Geomeetriliste kujundite jt matemaatikas õpitud põhimõistete kasutamine töös.

Kursus “Õmblemine I”

- 1) Sissejuhatus õmblemisse.
- 2) Õmblemise ohutustehnikad.
- 4) Tööriistad ja õmblemiseks sobivad materjalid.
- 5) Tutvumine erinevate materjalide ja nende valmistamise protsessiga.
- 6) Töö planeerimine. Käsitsi valmistatud manguasjade õmblemine.
- 7) Detailide joonistamine kangale.
- 8) Detailide väljalõikamine kangast.
- 9) Käsitsi õmblemine, täitmine, ääristamine.
- 10) Töötamine triikrauaga, ohutu kasutamine.
- 11) Valmis töö viimistlemine.
- 12) Oma töö ja selle tulemuste analüüs ja hindamine.

- 1) Õpilane kirjeldab looduslike kiudainete saamist;
- 2) Õpilane töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi;
- 3) Õpilane järgib töötades ohutusnõudeid ning hoiab korras töökoha;
- 4) Õpilane hindab oma töö korrektsust;
- 5) Õpilane teeb tööd, kasutades käsitsi õmblusi.
- 6) Õpilane lõikab välja ja õmbleb valmis lihtsama eseme;
- 7) Õpilane mõistab täpsuse vajalikkust ning järgib seda tekstiilitöös;
- 8) Õpilane tarbib ressursse keskkonda säästvalt;
- 9) Õpilane esitleb või eksponeerib oma tööd ja analüüsib.

<p>Kursus “Digitaalsete tehnoloogiate alused” Sissejuhatus tekstitöölusse. Failide haldamine. Infootsing internetis ja töö meediafailidega. Töö andmetega. Referaadi vormindamine. Digiohutust.</p>	<p>Õpilane: 1)vormindab arvutiga lühemaid ja pikemaid tekste (nt kuulutusi, plakateid, referaate); 2)kasutab vilunult operatsioonisüsteemi graafilist kasutajaliidest (muudab akende suurust, töötab mitmes aknas, muudab vaateid, sordib faile, otsib vajalikku); 3)leiab internetist ja kopeerib tekstifaili või esitlusse erinevas formaadis algmaterjali (tekst, pilt, tabel, diagramm) ning töötleb neid vajaduse korral, pidades kinni intellektuaalomandi kaitse headest tavadest; viitab ja taaskasutab internetist ning muudest teabeallikatest leitud algmaterjali korrektselt, hoidudes plagiadist;4)koostab etteantud andmestiku põhjal andmetabeli, sagedustabelid ja sobivat tüüpi diagrammid (tulp-, sektor- või joondiagrammi); 5)oskama arvestada digitehnoloogia mõjust tervisele; oskama hallata ja kaitsta oma digitaalset identiteeti; vältib kübermaailmas valitsevaid ohte.</p>
--	--

3.Hindamine

- Kujundav
- Jooksev
- Kokkuvõttev (poolaasta, aasta)

Jooksva hindamise puhul õpilasel peab olema mitte vähem kui 3 jooksvat hinnet, mille alusel moodustab poolaasta lõplik hinne.

Aastahinne tuleneb kahe poolaasta koondhinded.

Õppeülesande lahendamisel hinnatakse:

- 1) kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);
- 2) valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste rakendamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);
- 3) töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust ja kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);

4) õpilase arengut, püüdlikkust ning kodukorra täitmist.

4.Õppekirjandus:

- 1.“ Kudumine “ Anu Pink, Saara Kirjastus 2002.a.
2. “ Heegeldamine “ Anu Pink, Saara Kirjastus 2004. a.
3. “ Õmblemine “Anu Pink, Saara Kirjastus 2003. a.
4. “ Tikkimine Väike rahvarõivaõpetus “Anu Pink, Saara Kirjastus 2005.a.

5.Õppevahendid:

- 1.arvuti;
2. multimeedia presentation;
- 3.mõistekaardid,
- 4.õmblusmasinad;
- 5.triikraud;
- 6.kärid;
- 7.pliit;
- 8.pootid;
- 9.pannid